

SZEGEDI HIRADÓ.

70-ik szám.

Szerdán, september 4-én 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői iroda:

Széchenyi-tér, Pfann-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitetve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az ötthasos petsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasas petsor igttási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Közgyűlés Szegeden

september 2-án.

E közgyűlés alkalmával örömmel láttuk a rendkívüli nagyszámú hallgató közönséget közgyűlési termünk karzatain jeletül annak, hogy a haza közügye iránt inkább választottai ajkiról akar értesülni, mint azon sok ingyen feltolakodó hirneves vészmadarak által, kiknek arcáról leolvasható a megváltozott körülmények iránti készséges hódolat. S ezt nem tartózkodunk kijelenteni annyival is inkább, mert a nemes kebleknek kémkövei csakis a válságos napok lehetnek.

Azon öntudatos bizalommal sietett ma mindenki a közgyűlésre, melyet azok iránt szoktunk táplálni, kik jó- és balsorsban egyaránt őszinte tanácsadói maradnak a nagy közönségnek; s midőn elnök polgárnagy a mult havi közgyűlés óta városunkban előfordult kisebb jelentőségű tárgyak fölémlyítése után kegyeletes szavakban emlékezék meg a képviselő testület során Habi József halála által ejtett hézagra, mindegyikünk megilletődve gondolt az elhunyt ősz képviselőre, ki városunknak hosszú évek során tisztos ódon jellemével egyre tántoríthatatlan híve volt s hí szolgája édes hazánk. Lengjen áldás a képviselő testület aggastyána hamvain!

Ezután a m. havi közgyűlés jelesen szerkesztett jegyzőkönyve olvastatott fel, melynek befejeztével volt hongyűlési követünk, Dáni Ferenc ur állott fel, nem hogy számot adjon küldöinek a lefolyt országgyűlésről, mert a bizalom nem kíván számadást; de felszólalt, hogy a hon bölcei tetteit újra fölemlítve, megerősítsen bennünket a következő nehez napokra, megedzzen a türésre a kimaradhatlan jobb jövő reményében. Lelkes szavai többször a közérzetet sugalta helyeslésektől kísértettek, s szavait a megelégedés és méltánylat hársán éljenei közt végezte be.

Erre elnök polgárnagy a közlekesültség e perceiben indítványozá, mondja ki Szeged város képviselő testülete, hogy az országgyűlés eljárását kezdetétől feloslzásaig magáénak vallja, s minthogy e nyilatkozatát annak jelenleg elejébe nem terjesztheti, jegyzőkönyvileg örökítették a közgyűlés e határozata; mondja ki Szeged városa, hogy a hongyűlésnek Európa méltánylatát kiérdemelt bölcs vezére, Deák Ferenc iránt Szeged városa is örök hálára van lekötelve; mondja ki végre a közgyűlés, hogy városunk két derék követe Klauzál Gábor és Dáni Ferenc urak városunk őszinte hálás köszönetét érdemelték ki, mely hármas indítvány zajos éljenek közt közösen elfogadtatott.

Ezután felolvastatott a m. kir. helytartótanács irata, melyben b. Vay lelépése, s gr. Forgách főkanellárrá lett kinevezése tudtul adatik. Erre Vadász Manó főbíró ur a leköszönt főkanellárnak az alkotmány visszaállításában tanusított feláldozó hazafiságaért hálát szavazni indítványozott, mi is közösen elfogadtatván — Bérczy főkapitány ur ajálatára b. Vay volt főkanellár urnak írásban kijelentetni határozatott.

Szinte e közgyűlésen a magyar nemzet őszinte barátja, Smolka reichsrathi képviselő nemzetünk ügyében mondott remek beszédeért Magyar János alügyész ur indítványára Szeged tiszteletbeli képviselőjének neveztetett ki.

Városi főkapitányunk fölemlíté az adóbehajtásnak városunkban mutatkozó azon boszantó tényeit, hogy többen, különösen pedig ő maga is nagyszámú executió katonasággal lepetett meg, holott e kényszerítő modorra sem a közgyűlés, sem egyesek eddig nem nyújtottak alkalmat. Elők polgárnagy e nyilatkozatra aként válaszolt, hogy a cs. pénzügyi igazgatósággal mint nem alkotmányos hatósággal a képviselő testület hivatalos érintkezésbe jöni nem akar, s így a főkapitánytól elmondottakat is mint bizalmas körben elbeszél szomorú ténytetkintheti.

Ezután a Tisza kiöntése meggátlására a mult közgyűlésből kiküldött bizottmány terve olvastatott fel, melyben az ugynevezett macskási töltés vonal ajálatott legcélszerűbbnek a vizkiöntések meggátlására, mely terv el is fogadtatott, s pedig aként, hogy a töltés 45,000 frtba jövő költségeit a város kölcsön útján fődözze, s a töltés kivitele vállalkozónak adassék át.

A tanya-iskolák vizsgálására megszavazott napidíjak és fuvarozások egyszerűsítésére ft. Tóth János igazgató urnak évenkénti 270 frt fizetéspótlék adatni határozatott.

Ezek után felolvastattak a haza több megyei-és városaitól megküldött hálanyilatkozatok s bizalmi szavazatok az országgyűlés eljárása iránt, melyek tisztelettel tudomásul vétettek.

Szücs Andor ügyvéd urnak a közgyűlés elé terjesztett ügyvédi oklevele hasonló tudomásul vétetett.

A havi közgyűlések napja, minthogy azok a csongrád megyei közgyűlésekkel eddig ugyanazon napon tartattak, azok iránti figyelemből, kiknek a megyei gyűléseken szinte teendők vannak, a hó első hétfőjéről a második hétfőre áttétetni határozatott.

A marhahus ára f. sept. hóra ujjolag 20 krban állapittatott meg.

Nemzeti létünk sarkalatos föltételei.

XV.

Társadalmi bajaink gyógszerel.

Hogy a szellemi kapocs s az általi szorosabb összefűződése az emberi nemnek lényegős sajátósága: meglátszik elfojthatlan vonzalmából. — Lessing mondja: jobb hábar még oly gonosz emberek körében élni, mint egyáltalán minden emberi társaságból kizárva tengni. Hát a tökélyesebb lelkek közele mennyivel inkább igézű? — Még az elérékiesült lelkűekben is jelenkőzik a hathatósabb szellemerek iránt némi titkos hódolat.

Ugyan miért kísérti meg az a hitevesztött álmitveltség a fensőbb erőkhöz álutakon férközést? Miért folyamodik gyakran a vétkes babonasághoz, a lélekidézett, delejes álomlátás és a bűvészet ámitó eszközeiböz, hogy ismerete szűk korlátain tágitson, hogy a tudás rejtelmes zárait, hábar tolvajkulcsesal is, némileg fölszakathassa? Lám a boldogító hitten túladott „fölvilágosultság“, melyet a vak utánzás rabjai oly hévvel serénykődnek követni, azokban a tetözött miveltésű világvárosokban immár odáig jutott, hogy kopogtatás által biztosan vél közlekedhetni az elköltözött lelkűvel! — Oh miért nem igyekszik inkább rokonulni a legjobb szellemekkel, azoknak eszméit, erényeit hő kebellet fölkarolva s fölvirágoztatva! Ez természetösebb kapocs, mint az élettelen fából előidézése legfölebb — saját agyrémeinek!

Magasztos viszonya van az ép léleknek nemcsak a legjobb szellemekkel, melyek valaha az

emberiség diszeitül szolgáltak: de magával a lét urával s minden szellemi élet kutfőjével. Ez a dícső szövetség mindenkor fentartható és valóban tödvöt hozó frigy. — Ebben s ennek alapján a legfensőbb akaratot megvalósítani igyeközött dícsőtültekben leli az emberlény igazi erősbödését s megújhodását átalán, — különösen pedig az egyes fajok az ő romlatlan elődeik hí követése által bírják faji épségüket, megszerzik elsatnyultságukból való felüdüléseket, vagyis célszerű átalakulásukat. Mint-hogy végre is bizonyos idomzatokban szervezi magát az érzeki világban munkáló szellem, s így a külalakzat is sokképp a lényeghöz tartozó az időés térbeli létezés folyama alatt. És ez az alapja a nemzeti sajátóságnak.

Vannak nemzetek, melyek őseik évezredes hamvaiból bajos küzdelemmel kutatják föl a lételeket jogosító okmányokat.

Minket sokkal közelebbi s előbb hagyomány-szálak kötnek elődeinkhöz, mint akár az új hellént a régi görögökhöz, akár az olaszt a hajdani rómaiakhoz, nem említve a már inkább csak képzel törzsekhez ragaszkodókat. Nyelvünk, magán-és közintézményeink átnyulnak hábar sokszorosan megrikító s mindentűn rongáló századok viszontagságain majdnem napjainkig.

Ha igaz eltökélésűnkhez szilárd igyekvésűnk csatlakozik: nem oly sok kell, mint számos egyéb nemzetnél, hogy életerőiben megfogyatkozott törzseinknek egykori díszes lombjai újra kiviruljanak, és a művészet, tudomány s ujjkor egyéb áldásos fejleményeivel beoltva saját színezett, zamattú és valóban izletes gyümölcsöt teremjenek.

Mi szükség idegen törzsek kész gyümölcseit akgatni nemzetünk életfájára hazug ékességűl? — Mi szükség az elmiveltés szennyes folyamából épen a salak-vegyületet merítünk ismeretszomjunk enyhítésűl, holott kristálytisza forrásból tūdülhet lelkűnk?

Ugyan mit mondanátok azon botorról, ki csupán lomha kényelemből mellőzné a szűztiszta csermelyt, mert nem tūdözöl; és inkább a gyarak ártalmas szennyével rútitott vizű, mindennemű utcai szeméttel és trágyával szegélyözött partű folyamából — mint ez tova Ázsiában, ott a csinaí birodalomban még néhutt látható — csupán azért kívánná szomját oltani, mert ott túlaradó bőségből meritheti tele korsócskáját? — Pedig mily csekély e döreség azokhoz képest, kik péld. az erkölcsi alapú s különösen a nemzeti szellemű miveltés tisztább kűtűből azért vonakodnak lelkűket táplálni, mert a világirodalomnak termékei terjedelmileg — ha tartalmilag nem is — gazdagabb raktárakból kerülnek ki, s így némileg tán olcsóbb árúak, mindenesetre nagyobb forgalomban keringők, föleg pedig a divat által kapósabbak.

Mit törődik aztán avval a kores izlés, hogy mi mindenféle kóranagy s méreg van abba vegyítve, a mi az ő inyét esiklandja, vagy esábitó színével hízelt, sőt hábar zamattalan, vagy ha még oly káros és kárhözatos is, — csakhogy divatos.

De elég ennyi gyöngéd célzásul arra, mint szereti a sokaság legbűcsösebb kincsét: szellemi értékét, saját lelkét.

Valamint fölélesztett ősi szabású öltönyeink igazolják nagy költűnk nemes haragját, melylyel a „nemzeti fényes bélyegnek rűt idegennel fölcserélését“ méltán ostorozta: úgy elődeink erkölcesinek s komoly érzületének föllevenítése is teljesen igazolni fogja, hogy szívben lélekben magyarnak lenni elégségűs cím a bűcsületnyérésre.

Történelműnknek s nemzeti hagyományainknak eléggé gazdag tárháza ama kűtűforrás, melynek tiszta folyamából kellőleg felüdítő s edző erőt merithet szelleműnk.

Csak őseinknek fölélesztett szellemében lehetjük mi valódi megújulásunkat, nemzeti megigazolásunkat. — Ez azon alap, melyen az egyeteműs haladás java eredményeit befogadhatjuk. Ezen ép töbe kell nekűnk óvatosan beöltanunk az újabb kor értékűs fejleményeit olyképp, hogy megtisztult lé-

nyünk szerves összeforradás nyomán teremje meg egészséges gyümölcsöseit.

Megvallom, kimagyarázhatlan érzélem száll meg mindannyiszor, midőn álhazafiságtól duzzadozó kérdést hallok, vagy tetőtől talpig dús zsinórtal terhelte nemzeti öltözetet látok olyanokon, kiknek néhány elejtött szavából is eléggé észrevehető, hogy a fölös sujtások egészen mást rejtenek, mint a mit fitogtatni erőlködnek; miután a délceg dalia s divatos magyar delnő már gyakran alig érzi, mily ösök utóda, vagy ha mindjárt hivatkozik is elődei dicsőségére; de lelkülete gyakran távolabb áll azok erényeitől, mint Makó Jerusálemtől.

Feszenghet a nagy leventék mezébe bujt divatárszlán festői alakjával, hetvenkódhatik felületes vagy éppen fonák ismereteinek ragyogtatásával: de még oly ügyesen betanult szemfényvesztése is legfőleg csak big velejű bámészokat vakíthat el. A komoly öntudatú úras, lelketlen bábnak, színes buboréknak nézi, mely minden big elemében fenuskál. — Még művészeti tudományos képzettség sem igen pótolhatja azon hiányt, mely az embert mint embert s honpolgárt értékében csökkenti.

Igazán erkölcsi alapú hazafiság a honpolgári kebelnek ama talizmánya, mely minden józan értelmet becsülésére indít.

A külmez pedig, mint jel, csak egy bir értékkel, ha a tartalommal összhangzó.

Nemzeti viseletünknek lényegös kelléke-e, hogy szertelen fénytűzéssel párosuljon, hogy kiáltó színekkel legyen ékítve? — Nem lehet-e az ünneplés szerényebb idomzatban is? Avagy a körülmények nem igénylik-e egyszerűbb módját? — Ugy látjuk a mivelt izlés mindenben előnyösíti az egyszerűséget. Nagy ohajtásaink valóításához is csak a férfias érzület emelhet.

Mindezt éppen nem fölösleges ez időkhöz képest emlegetni.

Vannak kézzelfogható igazságok, melyeknek folytonos ismétlésével s értelmezgetésével még sem lehet fölhangyni.

Avagy renyhébb legyen-e az igazság érzete a csábítás szelleménél? *Karcsanyéki G.*

Az october 20-ki patens eredménye.

Amitől a nemzet oly sokat várt, s melyhez az adósarc alatti szenvedéseiben oly bizalommal fordult, a hazafiak színéből alkotott hongyülés széteszlott. Elszédtek a honatyák szerte a hazában, hogy megtérjenek küldökhöz az öt hó lefolyta alatt rendíthetlentül védett alkotmány iránti tántoríthatlan érzelmökkel, bizván a nem messze eső jobb jövőben, mely a nemzet jogos követelése iránt nem lesz oly meddő, mint ez év vala.

Voltak, kik a hongyülés feloszlásával azonnal oct. 19-két hitték beállani; azonban a szélsőségek nem találkoztak azonnal: majd lassankint, s mint a latin közmondás tartja „az alak adja meg a dolog lényegét“, az átalakulás is csak fokozatosan fog megtörténni. A hazánkban maradt pénzügyi hivatalnokok először leteendik a magyar öltönyt, azután leborotválandják rendeltszerűleg szakállukat, hogy megkülönböztethetők legyenek az elvadult torzonborz arcoktól, s így tovább.

Megkezdődik-e ismét a nyugat-éjszaki bevándorlás az új provisorium kezelésére, sokan hinni nem akarják; mert igen drágába került a mult években. Adókezelésre maradt elég hivatalnok — miután a katonaságnak nagy része rendelkezésre áll; a megye- és községigazgatásra pedig, kik méltóknak találtnak, megmaradnak helyeiken, mint ez a kancellári utasításból is kiténik; a többiek pedig megátalkodottságuk miatt háborítatlan nyugalomba mehetnek, hogy helyeiket mások pótolják.

Nyitra- és Pest megye már ily kilátások előestéjén vannak; mindkét megyében k. biztosok intézendik el az átmeneti nehézségeket. Öt megye újraszervezéséről már régen suttogott a hír, s úgy látszik nem alaptalanul, mert kettőben már igazolva látszik a nem hiit fenyegetés; sőt Pest városra is ily kilátás vár.

Az adó jelenlegi behajtásmódjára nézve a „Donau-Zeitung“ azzal vigasztal, hogy 1823-ban a megyék egy, miként most, megtagadták az országgyűlés beleegyezése nélkül fölemelt adót, s a következett országgyűlésen szépen ki lön egyenlítő a dolog. Valóban szomorú vigasztalás, ha gúny nem akart lenni!

De azt mondhatná valaki: hisz áll még az udvari kancellária, a budai kir. helytartóság stb.! Tagadhatlan, hogy áll; de hisz II. József császár alatt is megvoltak e hivatalok mind, s mégis ki tartotta a dolgok menetét alkotmányosnak?

A bécsi birodalmi gyűlés mindkét háza hódolati feliratot intézett ő Felségéhez a dolgok alkotmányos kifejlését akadályozó magyar országgyűlés feloszlataért. Voltak ugyan mind az urak, mind a képviselők házában, kik e hódolati felirat valódi értelmét úgy fogták fel, hogy ez bizalmi szavazat lenne egyszersmind a miniszteriumnak; de leszavaztatták, mint az államegység ellenei.

A felszólalók közt Smolka, a lengyel követ remek beszédében a többiek közt e merész szavakat hallatá: „a mi szavazataink és ez üres padok,

kell hogy meggyőzzék önöket, hogy a népek többsége a miniszteriumnak bizalmatlanságot szavazott.“

Dacára a 150 üres padnak s a hódoló felirat ellen szavazók számának, a miniszterium él és gondoskodik a birodalom összes népei fölött, sőt a horvát országgyűlésnek is megszámitá napjait, mint ezt a legújabb hírek már bizonyosnak állítják!

És ezek után Schmerling még igazolja is eljárását a képviselők előtt, s hozzá teszi azon reményét, hogy kitartása eddigi eljárásában Magyarország kezét a tagadóságtól el fogja távoztatni, ha egyszer az intézmény hasznosságáról meg fog győződni!!

E soraim befejezésétől tehát könnyű az octob. 20-ki patens eredményét kimondanom: A régi helyett új provisorium, melynek tartósságát egyelőre hat hóra látjuk meghatározva lenni, amidőn majd az új országgyűlés egybe fog hivatni.

Sürgetős teendőink.

(Vége.)

Sz. kir. Szeged városa a magas kormányánál érélyes eljárása által egy sorsjátéki engedélyt eszközölhet ki. Ezen előbb említett építmények elkészítésére, úgy jelenlegi adósságainak is törlesztésére 150,000 darab 20 frtos sorsjegy által Szeged bevehet mintegy 3 millió frtot (ha az eladási százalékat is leszámítjuk). Tegyük Szeged város jelenlegi 5 és 6% tartozását mintegy 400,000 frtra, mely szinte törlesztendő; lenne a szükséglet 1.200,000 frt, s maradna még a város rendelkezésére 1.800,000 frt; sorsnyereményi födözet lenne: a hidnak 16,000 frt jövedelméből 8000 frt, vagy ha a város több áldozatot hozhatna, e célra több is fordíthatnák.

Tehát a jövedelméből 8000 frt, a lacikonyha összes jövedelméből csak 5000 frt, vízvezetés és légvilágítás egész jövedelme 14,000 frt, úgy a jelenlegi adósság kamatait továbbra is fizetve csak 5%-el 20,000 frt. A maradék 1.800,000 frt célszerűen elhelyezve e város földmívelése, gazdaszata és kereskedése előmozdítására 6% mellett 1/2% kezelési költséggel könnyen elhelyezhető lehetne Szegeden és vidéken, annál inkább, miután tapasztalatból látjuk, hogy egy helybeli jótékonyági intézet szinte 6%, azonban tetemesen nagyobb kezelési költség és engedélyezett mellékjárulékok mellett igen szép előmenetelnek örvend; csak 6%-el számítva 108,000 frt, összesen 155,000 frt.

Ezen 155,000 frt félelmi nyeremény mellett 60-szori kijátszásra 77,500 frt esvén, nem elégséges ugyan, kivált ha a nyeremény-jegyzék úgy fogna kidolgoztatni, hogy a 20 frtos sorsjegyek legkisebb nyereményei legrosszabb esetben is a tőkének 5% kamatostul való visszafizetése lennének. Ezen fogyatkozás mindenkor a remélhető sokkal nagyobb jövedelemből és a megmaradt tőkeösszegeből lenne pótlendő.

Szeged városa ez esetben biztosítékul minden vagyonát lekötve, bizton találna tőkepénzeseket, kik tőkéjüket ezen vállalatba örömet befektetnék, miután a tőkéjük utáni kamatok biztosítvák, s fél-évenként kilátásuk lehet 20—30 ezer frtos vagy kisebb nyereményben részesülni.

És Szeged népe, mely bizonyos célra egy millió forintot felül áldozni, szükségére bizonyosan nagyobb összeget adand.

Ezen eljárás mellett Szeged nagyszertű realitások birtokába jöven, még 1 millió forint tisztajövedelemre is számíthatna.

Ezen uton lehetne Szeged városának Magyarhon városain rögtön felülemelkedni s azzá lenni, mivé lennie kell, s Isten segítségével lenni is fog.

G.

Helybeli ujdonságok.

— A mult vasárnap megtartott nőgyuleti választmányi gyűlés a választmányi tagnők csaknem teljes száma jelenléte alatt ment végbe. Elnöknő asszonyság megnyitó beszédében örömet nyilvánítá ki e buzgó részvétért. Ezután a mult választmányi ülés jegyzőkönyve hitelesítetett meg. A fölmerült tárgyak közt az ovodai vizsgák napja határozott meg legelőször, mely is a palánki ovodára nézve f. hó 19-re, a felsővárosra pedig 23-ra jelöltetett ki. A két ovoda részére beszerzendő fakészlet vásárlásával t. P f a n n é asszonyság és Fluck pénztárnok ur bizattak meg. Az egylet nevében köszönettel fogadtatt t. Hadayné asszonyság szives adománya, ki a felsővárosi ovoda számára egy vizes kádat ajándékozott. A belvárosi ovoda terme falainak körüldezkázása a kisdetek irányában szükségesnek találtnak, ennek eszközzésére t. Szabó Antalnő asszonyság bizatott meg. Elnöknő asszonyság az egylet nevében örömmel jelenté dr. Rakita és Haday uraknak az ovodákban tett többszöri látogatásait. Végül az egylet alaptökeje gyarapítására egy mükedvelő társaság alakítása határozottat el, melynek szervezésével t. elnöknő asszonyság, 4 választmányi tag s az egylet titkára bizattak meg. Reméljük, hogy mivelt szépeink s a lelkes fiatalság a szent céltól nem vonandják meg közreműködésüket!

— Az executióból városunknak is kijut, mint eddig mutatkozik, az illő osztályrészt. A mult hétfőn a városi főkapitány tanyájára 48 lovas és 24 gyalog katona állított be; a segéd-kapitányál szinte 20 katona eszi a vendégkenyeret. Korcsmárosaink azonban a legbőségesebben részesülnek ilyenféle figyelemben; kihez 30, kihez kevesebb utasítatik aszerint, mint több vagy kevesebb érdemet tettek ilyenféle kitüntetésekre. Biztos vezetőknek kell működni az executió házak kijelölésénél, mert a kijelölt házakhoz egész toronyirányában megy a meghatározott számú csapat.

— (Révay-ünneplés.) A nagy-szent-miklósi mükedvelő ifjuság a magyar irodalom atyjának, Révay Miklósnak szülőföldén emlékszórot emelni határozván el, e szent cél kivételére f. hó 7-én zene-, ének- és szavalati estélyt rendez, melynek tiszta jövedelme a szobor alaptökeje első filléreit teendik. Segitse őket a magyarok Istene nemes vállalatuk minél előbbi létesítésében!

— Hauser Jakab ifju müvész hangversenye mult szombaton szép számu közönség előtt tartott meg. A fölöle hallott dícséretet e föllépése után ismételni édes kötelességünknek tartjuk, ki vak létére a zongorán több müdarabot köztetszéssel játszott el. A fuvalán tett kísérletei is szép reményekre jogosítanak. A hangverseny változatosságát emelé a kis Mészáros Lajos bátor szavalata, valamint Zilotti Miklós ur éneke s a helybeli zenekar ügyes játéka is. Jövő szombaton említett ifju müvész búcsu-hangversenyét tartandja, hogy további önképzésére a magas művészet tágasb térein is megfordulhasson.

— A városunkban mutatkozó építkezési kedv az építkezési anyagok kiállítására is több ügyes vállalkozót bátorított fel. A város környékén levő alkalmas föld a legjobb minőségű téglát szolgáltatja azon különbséggel, amint a föld elkészítésére s az égetésre több vagy kevesebb gond fordítatik. Nem akarunk senki vállalatának ártani, midőn eddigi tapasztalásunk után elmondjuk, hogy Brauswetter ur téglakészlete, több széttört darabból itelve, mind a jól kidolgozott föld, mind a kiégetés tekintetéből a birodalom bármely téglagyárának kiváló építési cikkét képezné.

— Emich Gusztáv „Nagy képes naptár“ a 1862. évre megjelent. Szerkesztette Vadnai Károly. Ára 1 frt 20 kr. E naptár gazdag és remek tollakból folyt tartalma nemesak hazánk elhunyt nagyjait — mint Teleki László, Damjanics, Leininger stb. éltök legnevezetesebb mozzanataiban eseteli, hanem a legközelebbi mult kiválóbb eseményeit is képekkel felvilágosítva nyújtja az olvasónak. Ezenkívül Magyarország főzászlósurai, a hongyülés tagjai, az egyházi föméltóságok s az országos kormányzások tisztí névsorát a legújabb történet változások szerint teljesen magában foglalja. Az egész naptárt 30 fametszvény díszíti.

— Tegnap este a belvárosi kaszinó termei szokatlanul élénkek valának, amely élénkséget a körünkbe visszaérkezett volt országgyűlési követ, Dáni Ferenc ur idézte elő, kinek tiszteletére a városi polgárság egy része barátságos estebédet rendezett. A jelenvolt díszes vendégkoszoruból többben poharat emeltek válságos napjaink élő s elhunyt hőseire, mely felköszöntéseket harsogó éljenek s a magasztos két nemzeti imadal elzengése váltogattak fel. Megemlékeztünk távollevő városi követünk, Klauzál Gáborral is, ki e rögtönözött estebédre az idő rövidege miatt meg nem jelenhetett. Azonban a zenének csábos-édes hangjai nem valának képesek azon felszökölő kedvet előidézni, mely más időkben oly kiválólag jellemzi városunk polgárait; mert hisz inkább tort tiltunk mi ez este — a korán elhunyt országgyűlés torát! Adja Isten, hogy az országgyűlés elhunytá csak tetszhalál legyen!

Hazai tudósítások.

— A „Debreceni Közlöny“ aug. 31-ki száma e lapnak megszüntét jelenti; 140 előfizető mellett — ugymond a szerkesztő — naponként 11 katonát tartani lehetetlenséggel határos. Sajnos, hogy ily nagy magyar város nem képes egy lapnak ha nem is fényes, de legalább szerény létet biztosítani.

— M. hó 25-én érkezett meg Pestről Debrecenbe Tisza Kálmán s több vidéki nevezetesség, köztük a „Times“ főszerkesztője is, ki hazánk nevezetesebb városait megtekinteni elhatározta.

— Pest város közgyűlése a birodalmi tanács lengyel követének, Smolkának köszönő iratot szavazott.

— Félegyházán a m. hó végével szinte megkezdődött az adó erőszakos behajtása. Az adókönyveket épen a temetkezésre megszólalt harangszó mellett vitte el a katonaság az adóhivatalba.

— Pesten a posta- és finánc hivatalnokok teljes szakálai mint valami varázsszóra egyszerre eltűntek; a félretett egyenruhák előkerültek, miután a hivatalnokok legújabb szigorú parancsot kaptak, hogy csak a meghatározott egyenruhában és borotvált ajkkal szabad a hivatalban megjelenniök. A kéfféjtű sasnak a postabivatalon ujra kinőtt a szárnya.

— Aug. utósó napján d. e. 9 órakor vitettek el Pest város adókönyvei Haas adóbizottmányi titkár, egy cs. kir. százados és 5 katoná fődözetete alatt két kocsin. A nagy számmal összecsozdított nép legkevésbé sem zavará a menetet.

— Pest város bizottmánya az aug. 28-ki közgyűlésében elfogadott megyei óvástétel miatt, melyben az országgyűlés feloszlata ellen tiltakozik, felfüggesztetik.

— A „Parl. Korr.“ szerint gróf Forgách folyamodott volna, hogy állomásától fölmentessék. A bir. tanács ülési sept. végén befejeztetnek, egyuttal az országgyűlések egybe fognak hivatni.

— A kölni ujság szerint új kényszerkölcsön volna tervben Ausztriában, mely kölcsönbe mindenki egyenes adója százszoros összegét volna kénytelen aláírni és befizetni.

— Az „O.-D. Post“ írja aug. 30-ról, hogy a zágrábi országgyűlés néhány nap mulva fel fog oszlatni, s az országgyűlés feloszlata után új bán is fog kineveztetni. Némelyek szerint Philippovics b. altábornagy volna Sokcevic utódaul kijelölve.

— Pozsony város képviselő testülete mult havi egyik ülésében azon fontos kérdés fölött tanácskozott: mily uton és módon lehetne Pozsony város kereskedelme és ipara további súlyosodásának gátot vetni? Legelőbb egy állandó dunahid építését látta szükségesnek. Továbbá a gabnakereskedés emelésére raktárak s egy gabnabörze építése, valamint a gabnapiac szabályozása tünt ki nemcsak ohajtandónak, de fölötté szükségesnek is. Miután azonban a község pénzereje ez intézkedések foganatosítására nem elégséges, határozattá lön: minden mázsa kiviendő gabna után 1 krajcár kiviteli vámot léptetni életbe. E rendszabályból 8—10,000 fit tiszta hasznót várnak. Magától értetik, hogy e vám az átmeneti forgalmat nem érinti.

— A gymnasiumok szervezésére nézve a

„P. L.“ szerint a tanodai igazgatókból alakult bizottmány a napokban elhatározta, hogy a lefolyt 12 év alatt a 8 osztályu felgymnasiumokban előadott tantárgyak ezentul is 8 évet veendének igénybe; azonban más beosztással. A 3 első osztály fogja az algymnasiumot képezni, ezt a két ugynevezett humamora év váltja fel, s eként a felgymnasium 5 osztályból álland. Az ezekre következő három legfelsőbb osztály Lyceum nevet nyerend.

— Mező-Komáromban a dohányültetvényeket három vitéz finác egy szálíg kitepte, azután pedig az udvarokra rohant s az ott felakgattott dohányfüzereket szintén összevagdalta. A dohány ellen dicsőségesen vívott csata két álló napig tartott. Ezután fölkeresték a vendégfogadót s az éjre szobát kértek, de a vendéglős azt mondta: „nincs.“ Most csak szalmát kértek, hogy rajta legalább a vendégszobában hálhassanak, mire ismét csak azt a választ nyerték, hogy: „nincs.“ Ekkor az egyik elkeseredve fordult társaihoz, mondván: „Látjátok, mit hozott nekünk a constitutio?“ Constitutiónak nevezik az ő látogataisait. (V. U.)

Vegyes hírek.

— Garibaldi a „Vaterland“ szerint csak azon föltétel alatt állana Nápolyban rendelkezésre, ha Rómát a franciák odahagyják, aminek létesítése — ugylátszik — már az ajtó előtt áll. Szinte e lap szerint az emigratiót Victor Emanuel valami nagy szerepre akarja felhasználni, mert mult hó 24-én Kossuth két órai értekezletet tartott a miniszterelnökkel, melynek következtében Kossuth két futárt menesztett azonnal Párisba és Londonba, és b. Ricasoli igen foglalkoztatja a távirdát ez idő óta. Szóval Kossuth és hívei az olasz politikával egy folyón hajóznak.

— Konstantinápolyban m. hó 10-én egy török ezredes, ki magát magyar eredetűnek vallotta, a vámbivatalnál azon kéressel jelent meg, szolgáltatásék ki neki egy Turinból neve alatt érkezett cognac-kal terhelt ládacska, mely, amint a küldő leveléből értesül, több hét előtt a vám raktárába érkezett. Az illető vámbivatalnok a ládát, mely 32 nap óta a raktárban fekszik, rögtön kiszolgáltatta, a tiszt már távozni akart, midőn az egyik török hivatalnok a kérdéses ládát fölemelvén és azt fölötté könnyűnek találván, szigoru motozáshoz fogott. Néhány perc után kiszült, hogy a láda kettős fenékekkel ellátva 350 ezer erszény piasztart (körülbelül 20 millió forint) Kossuth-bankjegyekben tartalmaz, mely csomag ott helyben lepecsételtetve a portára vitetett. Most már nyole napja mult el anélkül, hogy ezen lefoglaltatás, mely eleinte nagy sensatiót okozott, szóba jött volna, és gyanítható, hogy az egész ügyet lehetőképpen csendesen fogják elvégezni. (M—g.)

— A „Saturday Review“ a magyar ügyre nézve a többi közt azon megjegyzést teszi, hogy ha Magyarország saját alkotmányát meg nem nyerheti is, de legalább minden más alkotmányt lehetlenné teszen. A császár nem találta fel még a titkot, mely az ipar emelése és vállalkozási szellem által az állambukást megakadályozná. Különbön jól eselekedett, midőn akarátának keresztül vitélet megkísérlette, és hogy a magyarokkal vitába ereszkedett; mert a magyarok ereje, bölcsesége és bátorsága, hitünk szerint, minden várakozást messze felülmúlt. Most azonban, mintán kísérlete hajótűrést szenvedett, mind reá, mind Európára nézve legjobban eselekednék, ha ezt lehető leggyorsabban elismerné.

— Párisban azon hír kering, hogy Victor Emanuel második fia, Otto a jelenlegi görögországi király utódaul volna kijelölve.

TÁRCA.

Uti tárca-töredék.

(R. A.-tól.)

Berlin, aug. 5-én.

Igéretemet beváltandó, megkezdem vándorutamon tett tapasztalataim közlését.

Az anyag oly sok, hogy, az ily szakban nem lévén eléggé gyakorlott, azt sem tudom, hol kezdjem.

Utam Pestig imádság- s fohászkodásokkal telt el; nem is esoda, hisz annyi jó barátomat stb. hagytam el pár hónapra, s oly kalandos utra indulék, hogy bővebb megfontolás után, az elválás percében nem esoda, ha hátam kissé borsózdott. — Pesten utlevelemet megkapván aug. 1-jén, 7 órakor Bécs felé vettem utamat, mely, hála egy öreg ur jó kedélyének, ki egész uton fiatalkori kalandjait mesélve, legjobb hangulatban tartott mindnyájunkat — kellemesen tölt el; azonban későn érkezvén — d. u. 2 órakor — oda, utlevelemet a követségeknél már nem láttamozhattam, s így 2-án is ott kelle maradnom, amelyen is déli 12 órakor az orosz követségnél megjelenvén, oly rövideden fogadtattam, hogy utlevelem átadásán kívül — mindamelllett, hogy csak egyedül voltam a bureauban — a vámtűgről nem is szólhattam. Azon kérdésemre, hogy mintán Poroszországon átutazom, nem kelle-e utlevelemet a porosz követségnél is láttamozni? egy alacsony vastag ur egy szót sem szólva, utlevelemet visszaadva, magamra hagyott, mit igenre magyaróvván, elmentem a porosz követséghez, hol levelem egy perc alatt rendbehozott, s így készen voltam utamra.

Az éjvonalat Prága felé ragadt; Bodenbachtól gőzhajón akartam Dresdáig menni, de a vonat el-késvén, a hajó már elment, s így csak a vonalról élvezhetém a szászországi Schweiz gyönyörű tájait, hol mindenütt az Elba partján menve, a bal partot láthatám csak. Itt gyönyörű fenyvesek borítják a hegyet, s a kiemelkedő sziklák a legváltozatosabb alakokban, majd mint váromok, majd mint faragványok tűnnek fel. A völgyben „Ringelwand“ra épített schweizi házak szép vérvörös cseréptetőkkel kis falukká összecsoportosulva állnak. Ezt azonban látni kell, hogy gyönyöreiről fogalmat szerezzen az ember magának.

Dresdába érve az „arany angyal“hoz címzett vendéglőbe szálltunk. A város külseje — az épületeket tekintve — igen komoly kinézésű; a házak oly feketék, mintha mindannyian Teleki-gyászt viselnének, füstösek, mondok, mint a kéményből levett sonka. Azonban szép kövezete s a térek, s a legtöbb helyen találtató sétányok s kertek, ugy szinte lakói jó kedve kissé módosítják az első kellemetlen benyomást.

Szobámba érve, első volt, hogy az ott kifüggesztett két figyelmeztetést elolvassam. Képzeltető szörnyű zavarom, midőn ily civilisált státus vendéglőjében azon figyelmeztetést találok a szoba ajtaján kifüggesztve, hogy: mivel a vendéglőkben már gyakrabban nagyszerű tolvajlások fordultak elő, a vendéglős minden felelősségről a vendégek sajátja irányában lemond; figyelmezteti a vendégeket, hogy hazulról eltávozóván, szobáikat jól bezárják, ugy szinte lefekvés alkalmával is. Továbbá,

hogy csak azon pénzüsszeigről vállal felelősséget, melyet a vendégek neki megőrzés végett személyesen kézbesitendnek.

Nagy kedvet éreztem magamban ezen nálunk barbároknál példátlan tolvajfészket elhagyni, hanem a 18 órai rázás egészen idegessé tett, s így tárcámat szivemhez szoritva, indulék ki a várost megtekintendő; sétálás közben eljutottam a mulatóhelyre. A tér legvégső részén a lövész-egylet 5 sátra van felállítva, előttök a lőház, s ez előtt három magas árbocon 3 madár. Ezt lövik aztán egyenkint le löszöggel, mely céllovésre Hamburg, Berlin s több városokból is egész külön vonatok hozzák a vendégeket. Midőn én künn voltam, már csak az utósó — egy sas diszelgett egy árbocon.

Tíz óráig egy érdekes társaságban, a dresdai Iris-egylet, term. tud. társulat — melyhez vezetöm is tartozik — tagjai társaságában időztünk, s haza érvén, másnap szokásom ellen 9 órakor ébredék fel. Ekkor a kapus figyelmeztetett, hogy épen 10 órakor megláthatnók a k. muzeumot fejenként 12 $\frac{1}{2}$ ezüst garasért; elmentünk tehát ezen példanélküli k. gyűjteménybe, melyet pénzért mutogat a szász kormány. Ez szép izléssel van rendezve, de semmi különös nincs benne. Onnan a katolikus egyházba menénk, hol a főajtón belépve s talán tíz lépést előrehaladva, egy világos kék frakkos, vörös mellényes s harisnyás egyéniség utamat állván, felszólított, hogy nőmet ott hagyván, magam az igen széles s oszlopokkal elosztott templom másik oldalára távozzam. Én azonban jó keresztény formában azt válaszolám neki, hogy házasságom kötelez nőmet el nem hagyni, s így nem engedelmeskedhetem; ő azonban szoroson ragaszkodott nyilatkozatához, s én őt mindenütt előttem hátráltatva, a templomon keresztül az ellenkező ajtón kimenék, céloamat — a templomot látni akarván — elérve.

Bodenbachon szinte nem akartam hinni szemimnek, hogy még akad valaki, aki papir utalványaimért ezüstöt adni hajlandó; pénzemet — tallérját 207 krjával számítva — beváltam, s érte többnyire osztrák $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ s tallérosokat kaptam; itt tehát a mi pénzünk s nálunk csak utalványok vannak!

Most Potsdamba rándulunk, már féltizenket-tőre, s a vonat 12 órakor indul; tehát folytatása majd Kownóról következik.

Addig is Isten velünk.

Buda-Pest és Kolozsvár

az unio napjaiban 1848-ban.

Ki Jósika Miklós kedves irmodorát ismeri, s mely mivel magyar hőgy ne ismerné azt? — az bizonyára élvezettel olvassandja e hü esetelését azon nagy napnak a közelmúltból, melyen Erdély Magyarhonnal egybekötöttet. Ki is irhatta volna azt vonzóbban le, mint Erdély fia, ki hazánkat is szülőföldjeként ismeri? E valódi történeti hűséggel írt kor- és tájrajz egy négy kötetes regényéből van kivéve az ünnepeit magyar írónak, melynek címe: „Egy magyar család a forradalom alatt“, s mutatványul nyújtjuk t. olvasóinknak, ha még a mult nagy napok e szomoruan hü esetelését nem olvasták volna:

„Az erdélyi országgyűlés megnyilt, az unio kimondatott minden armányok dacára, s az erről

alkotott törvény szentesítve lön. Egygyé vált a két testvérhöz — szüz és nemes házasságban; a két ország, mely az osztrák kormány alatt egymástól megszakadt — egy volt újra, oda forrt a kevély szögletbástya, a nagy országos építményhez ama völgyek és bércek, honnan a Tökölyek, Rákóczyak, Bethlenek, Boeckaiak, Báthoryak sergei jöttek ki a nagy Magyarország szabadságának védelmére.

Az egykor oly kedélyes és vidám Kolozsvár fel volt ékesítve, mint az ifjú ara. Épületei homlekan szál meg száz zászló lobogott, játéka a közeli bércek fűszeres szellőinek.

Egy szép öreg férfit, Teleky Józsefet — egész fellege a zászlóknak övedzett, és éljező nép kísérté a Bánfy esarnokig. — Nemzeti ünnepe volt ez, általános, nagyszerű s villanyos. A nép örült, — örömkönyeket láttal, még a kétkedő keble is fölmelegedett s a legsötétebb szeművegek kitisztultak.

Este minden ablakból kimosolygott az öröm világa, a kis magyar város el volt öntve szikrázó mécsekkal s fenn az ég tiszta boltozatán kiültek a csillagok, lenézvén a mennyek ablakaiból gyémánt szemekkel a boldog néptengerre! Lakoma volt mindenhol, a legszegényebb hídelyi kapás asztalán, a szegényes estebéd mellett egy kancsó bor állt.

Messze innen, Pozsonyban, a híres országgyűlési városban — történeti balmával, melyen annyi király szent István pallosával hasította az eget négyfelé, s tön esküt az ország egységére, önállására, szabadságaira s alkotmányára; — Pozsonyban az országgyűlés alkotta ama nevezetes 1848. törvényeket, melyeket a király, körülveve nemzeti lobogóktól, örömmittas néptől, királyi családja körében hivatkozva esküjére, melyet a nemzet előtt letett, saját személyében megszenteltet.

A felelős magyar miniszterium ki volt nevezve. Gróf Batthyány Lajos, a hős lelkű férfi, honunk legnemesbjei s legerélyesbjei egyike — a tárcákat a nemzet kedveltjei s a nép előszerettjei közt osztotta ki.

Az országgyűlés leköltözött Pestre. — Ah, ha láttátok volna Budapestet e napokban! ki bírná visszaadni ama magasztos képét a nemzeti öröme, itt a fővárosban, s a Kárpáttól Adriáig — mindenhol!

Képzeld egy baldachint ezernyi ezer lobogóból Budapest fölött, egy symphoniát széthangozva utcáin, térein, palotáiban és szegényes hajlékaiban, lángtengert, eláradva mint tüzszyonyeg, lenézve a tornyokból és palotákából, kimosolyogva az alacsony házakból, égve bércein völgyön, csillogva mint tűzborona a Gellérthegynek halantékain, s fölnevetve a büszke Duna sötét hullámiból — mint vidor gnómok szemé fénye, — égve a lobogótelt gőzösoken, a nehéz hajókon és sajkákon. — Es népet, élénket, minőt a föld nem ismer, özönlöt — mint az ár, énekelve, sirva és nevetve örömeben, sürdve mindig, mintha a földből nőne ki!

Napok voltak ezek — minőkre a nemzet Mátyás király választása óta nem emlékezett.

Azután jöttek komoly történeti idők, melyeket Olio romlatlan érclapjaiba vésett be, ama lapokba, hol itélet leend hozva elevenek és holtak fölött.

Báró Jellachich a horvátországi — miniszteri ellenjegyzék nélkül és előbbre napolt oklevéllel ki-nevezett — bán s V. Ferdinánd, magyar királytól nem rég mint párttűtő hivatalától megfosztva, fegyveres kézzel átlépte a Drávát s jött erős hadá- val siető menetekben a főváros felé.

Csekély sergünk Kezdhelyig vonult vissza: — a fővárosban az ifjuság a zászlók alá sietett, min- dennek harcias színe volt.

E nevezetes napok egyikén történetünk Ma- gyarhon fővárosának, Budapestnek közelébe vezet.

Aki a testvérvárost csak tíz héttel azon nap előtt látta, melyen azt most megközelítjük, alig ismer- ne rá.

Jelenben az égen nehéz füllegek usznak, s a vidék egy része átlátszó ködlepben tűnik fel.

Fenn a felséges hegy fölött szelid derű öm- lik, hasonló az ébredő koránhoz, utánozhatlan vi- látásban fűrésztvén a budai vár magasb épületeit, míg Pest felől a vidék szürke homályban borongott.

Vessünk egy tekintetet Pestre, minő élénkek a város népes utcái, mintha a félország Pestre köl- tözött volna! De nemcsak e szokatlan élénkség tevé a szembetűnő különbséget.

Azt hinné az ember, hogy egészen más nép költözött ide. Soha a régi századoktól óta nem le- hetett Pesten annyi magyar szabású öltözetet látni, mint e nevezetes napokban.

A hengeralku kalapok helyét széles kara- muak, süvegek, kucsmák, kalpagok és csákók foglalták el.

Ugy szólván minden öltözetben, még azon is, melynek nem volt nemzeti szabása, ki lehetne va- lami hozzáadásból az ösztönt venni — hogy ma- gyaros akar lenni.

A szép fényes mente és dolmány helyett gya- kran a nép viseletét látta a szem.

A veres szegélyű kék ujjasok ólomgombjaik- kal megtartották egész eredetiségüket, míg mások- nál csak az anyag változott, és a vidéki posztót bársony pótolta s az ölmet ezüst.

A kalapokon tollak, szalagok lobogtak, s ha az ember a színház terén, vagy a Duna szélén s a széles utcákon végig ment — kevés arcot pillan- tott meg, melyből ki nem olvasható a magasztalt- ságnak kifejezését. — De mielőtt e kép részleteit folytatnók, elkertülhetlen, hogy a Budapesttel isme- retlenné a testvérváros rövid rajzát adjuk.

Budapest fekvésére nézve egy a legfeltűnőb- bek közül egész Európában. A tengeri városok né- hányait kivéve, kevés fogja kiállani a vele össze- hasonlítást. Ha az utas Pest felől érkezik, mihelyt azon pontra ér, hol a két várost először megpill- lantja — főséges panorama nyílik előtte.

Tágas, regényes félkörben emelkedik szem- közt a budai hegylanc. — Balra a Gellért csücsa, melynek száklás felül eleven zöld füvel koszoruzott

meredek oldala — a széles Dunának fekszik. A pompás folyó, mely hasonló az éjszak-amerikaiak- hoz szélességben — a két város közt lejt.

Innen a Gellérthegyen, jobbra keskeny völgy nyulik, melyen túl a várhegy emelkedik.

Ha Vác felől jó valaki egy szög őszi estén, midőn a nap végsugarait teríti e völgyre, el leend ragadtatva: annyira emlékeztet Schweic és Tirolra.

A budai vár tekintete sötét és komoly, ugy látszik, mintha ama nehéz napokat gyászolná, mi- kor tornyain a félhold csillámlott: de benn a falak közt tekintete vidámbb, utcái szellősek és tiszták. Legfeltűnőbb épülete a nádori palota. — A nemzet sérelmei közé tartozott az osztrák uralkodás óta,

— A magyar király nem lakik Budán s azon palotában, melynek helyén egykor Mátyás fényes királyi lakja emelkedett. — De a sérelmek halomra gyúltak s a királyok Bécsben és Prágában laktak. — Végre egy sugára a reménynek derült, Mária Terézia hajlandónak látszott az ország kebelébe jöni, ha a királyi lak kész leend elfogadtatására.

— A magyar nemesség és papság büszke örömben sereglett össze: nem az országgyűlési termekbe, nem a Rákos mezejére, hanem kiki barátjához, ismerőjéhez járult s nemsokára magános uton annyi pénz gyűlt össze, hogy a királyi lak fölépít- tetett. — De a király csak nem jött s később a nádorok foglalták azt el.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Szeged, 1861. sept. 3-án. Az utósó bécsi bürzén 35,000 mérő buzakelet mellett az üzlet igen élénk volt, a középminőségűnek mérője 10—15 krral drágábban kelt mint a mult heten.

A helybeli buzapiacra is igen élénk forgalom mutat- kozik. Az itt tartózkodó franciák nevezetes buzamennyiséget vásároltak már össze, s főleg a súlyos minőségűekre külön- nös figyelmet fordítanak.

A vízeni szállítványok gyakoriabbak kezdenek lenni, s így a helyszükség meglehetősen fedezve van, s a hely- beli műmalmok is fedezik vidéki bevásárlásaikkal pernyi szükségleteiket.

A nyári gyapjunyírás megkezdődött, mivel azonban a gyapjuárak még mindig nem kielégítők, azért a nyári nyi- ret ez idén jelentéktelen lesz; mert ha a termelők gyapju- ikért nem kapnak illő árt, a nyiratást abba hagyandják, mi-

után a jószág így könnyebben kitelel. Ebből gyanítható, hogy a gyapjuüzlet ezuttal nem nagy jelentőségű leend.

Időjárásunk mult szombat óta mindig igen kellemes vala; a hosszabb éjszakák alatt bőséges harmat lepi el a nö- vényzetet, mely a mult heti esőzésre tetemesen megjavult. A szüreti kilátások is javultak némileg. A légmérsék legna- gyobb hőfoka árnyékban 23° R.

Üzleti terményárak: tisztabuza köble 8—8 frt 90 kr; rozs 7 frt 20 kr. — frt; árpa 4 frt 20—60 kr; zab 3 frt 20—30 kr.; köles 6 frt — kr.—6 frt 20 kr.; tengeri 5 ft 50—60 kr.

Szegedi piaci árak: Borsó m. 6 ft. 40 k. Lencse 6 ft. 30 k. Paszuly 3 frt 10 kr. Köles 3 frt — kr. Burgonya 1 frt 20 kr.

Marhahus fontja 20 kr. Juhhús 18 kr. Sertésbús 20 kr. Szalonna mázsája 29 frt 50 kr. Zsir itéje 56 kr. Lángliszt mázsája 13 frt 80 kr. Zsemlyeliszt m. 8 frt 80 kr. Kenyerliszt itéje 7 kr. Kukoricaliszt itéje 6 kr. Árpadara 2 itce 14 kr. Köleskása

itéje 11 kr. Rizskása fontja 24 kr. Faolaj fontja 62 kr. Repceolaj 34 kr. Lenmagolaj 52 kr. Faggyu mázsája 39 frt — kr. Faggyuvertya öntött fontja 40 kr, mártott 32 kr. Szappan fontja 28 kr. Kőrösfá öle 15 ft — kr. Tölgyfa 12 ft — kr. Lággyfa 7 ft — kr. Kőszén vékaja 42 kr. Széna m. uj 1 frt 10 kr. Szalma m. 80 kr. Kender m. 21 frt. Len 40 frt.

Bécsi pénzfolyam sept. 2-án.

5% metalliques 81.5; nemzeti kölcsön 68.5; bank- részvények 742.—; hitelintézeti részvények 175.40; ezüst- agio 135.50; londoni váltók 137.—; arany darabja 6.52.

Vizálás.

TISZA SZEGEDNÉL sept. 4-én 1' 2" 0"

Felelős szerkesztő: Szabo Mihály.

HIRDETÉSEK.

(211—4) Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy a Széchenyi- téren közgyűlésileg eladásra jelölt ház helyekből a Zseravicz-féle ház előtti négy üres háztelkek f. évi szeptember hó 5-én délutáni 3 órakor a tanács- teremben tartandó nyilvános árverés útján eladni fognak.

Az erre vonatkozólag megállapított szerződési feltételek az alkamarási hivatalban bármikor megte- kinthetők.

Miről a venni szándékozók 10% óvpénzzel leendő megjelenés iránt értesítetnek.

Szeged, 1861. aug. hó 23-án.
Osztróvszky József,
polgárnagy.

(227—2) Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy

1-ször. A város, kórház s sze- gényápoló-intézet 186 1/2-ik évi szük- ségletére kívántató 349 öl lágy tüzi- fának vállalkozás útján leendő be- szerzése iránt f. évi szeptember hó 4-én délutáni 3 órakor a tanács- teremben árlejtés,

2-szor. a városi 36 h. lucernás nyi lasonkinti használatának bérbeadása iránt f. évi szeptember 6-án délutáni 3 órakor a helyszínen árverés,

3-szor. a város tulajdonához tar- tozó 9 és 10 éves, összesen 10248 1/2 hold járási homok szántóföld bérbe- adása iránt f. évi szeptember hó 10-én reggeli 7 órakor, és pedig az alsó- városiak iránt az ásothalmi főerdé- szí, a felsővárosiak iránt pedig a csengelei erdőszél lakhoz kitűzött ösz- szejövetel helyiségekben megkezdő- leg árverés fog tartani.

Miről vállalkozni kívánók 10% óvpénzzel leendő megjelenés iránt annak kijelentése mellett, hogy a szerződési feltételek időközben is az alkamarási hivatalban megtekin- tetők, értesítetnek.

Szeged, 1861. évi auguszt. hó 30.
Osztróvszky József,
polgárnagy.

Árlejtési hirdetés.

Székhalomtól az ugynevezett macskási szőlőig újonnan építendő védőtűz elkesztése közgyűlésileg el- rendeltetvén; erre az árlejtés f. évi szeptember hó 7-én délutáni 3 órakor a városházán a tanács- teremben fog megtartani.

A vállalkozni szándékozók a szer- ződési feltételeket a városházán az alkamarási hivatalban megtekin- tetik.

Szeged, 1861. sept. hó 3-án.
Osztróvszky József,
polgárnagy.

(228—1) Árlejtési hirdetmény.

Zenta város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a tiszapart meg- védése és a hajórakodás előmozdítása tekintetéből, egyelőre még ez idén mintegy 100 öl hosszú téglafal építtetni célozzatik, melyre az árlejtés f. évi szeptember hó 16-án fog megtartani. A megállapított szerződési feltételek a jegyzői hivatalban eleve és bármikor megtekinthetők. Miről is a vállalkozni szándékozó szakértők bánatpénzzel leendő megjelenés iránt értesítetnek.

Zentán, 1861-ik évi augusztus 29-én.

Szekfü György,
városi aljegyző.

(218—3) Első esasz. kir. szabad. dunagőzhajózási társulat. Hirdetmény.

Alólirt ügynökség tisztelettel jelenti, hogy f. évi augusztus 21- kétől az utasszállító gőzösök járásait

Zimony és Szeged között minden héten kétszer következőleg kezdendik meg, ugymint:

Szegedről Zimonyba szombaton és szerdán 5 órakor reggel.

Zimonyból Szegedre csütörtökön és vasárnap délben.

Indulás ideje Uj-Becséről Szegedre hétfőn és pénteken 5 óra- kor reggel.
Szeged, 1861-ik évi augusztus hó 19-én.

A gőzhajózási ügynökség.

(224—2) Majna/m. Frankfurt város biztosított állami nyeresemény sorsolása.

A főhúzás kezdődik sept. 25-én és bevégeződik október 17-én 1861.

A főnyeresemények következők:

200,000, 150,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000, 105,000, 104,000, 100,000 frt stb. stb.

Részlet-részvények kaphatók:

a legkisebb, t. i. 100 frtos nyeresemnyről lemondással 1/4, 17 frt, — 1/2 34 frt, — egy egész 68 frtjával osztr. értékben;

lemondás nélkül 1/4, 26 frt, — 1/2 52 frt, — egy egész 100 frtjával o. é.

A nyeresemények készpénzben pénztáramnál fizettetnek, vagy az érdekelteknek megküldetnek.

A megbízásokat cégem alatt kérem intézni

Achten Frigyes,

állami értékpapír-kereskedésének Majna/m. Frankfurtban.

Játéktervek és jegyzékek ingyen.

Butor-eladás.

Elköltözés végett 5 szobabutor s egyéb- nemű házi, konyhai és kertü eszközök szabad kézből eladandók helyben,

kálvária-utcában Pollák Lajosnál. (225—2)

Földbérbeadás.

Felsőváros részen, az ugynevezett csengelei pusztán, 111 1/2 láné homoki föld, tanya- és istállóval 24 évre jutányos áron bérbe adandó. Bővebb tudósítást nyerhetni Burger Zsigmond könyv- és szépműkereskedésében. (221—3)

(229—1) Árverési hirdetés.

Néhai Kugler János cs. k. posz- taster ur hagyatékához tartozó ingatlan javak, jelesen: Szentes váro- sában 1164. sz. a. találtató és 8000 frtra becsült lakház, ugyanott 3314. sz. a. létező és 1200 frt becsült szá- razmalom, továbbá a szentesi határ- nak Fertő nevű részében találtató 44 330/1200 holdnyi és 1500 frtra be- csült föld, a rajta lévő épületekkel; a disznózugban létező 19 753/1200 hold- nyi és 387 frtra becsült szántóföld; — az ugynevezett bogarasi szőlőskert- tekben 5 399/1100 holdnyi és 1702 frtra becsült szőlő; — 1 400/1200 holdnyi és 100 frtra becsült nádashalmi föld; végre a Fábán Sebestényi pusztá-

ban találtató 111 200/1200 holdnyi és 8500 frtra becsült nemesi birtokrész a rajta lévő épületekkel, az örökösök által f. évi szeptember 16-án dél- előtti 10 órakor az örökösök fen- tebb említett szentesi házánál a Fábán Sebestényi birtok részre; — 17-én szintén d. e. 10 órakor a ne- vezett helyen az érintett lakház és szárazmalomra; 18-án szintén az em- litett helyen d. e. 10 órakor a többi fentnevezett birtokrészre tartandó ön- kénytes árverésen, a leg többet igé- rőnek örök áron el fognak adni. — Bánatpénzül a becsárnak 10% -ka, a 8 nap alatt bekövetkezni kellő ár- verési jóváhagyás után a bánatpénz betudásával az összes vételi ár egy harmada; — onnan számítandó 3 hó- nap multával pedig az egész vételi ár készpénzben lefizetendő. —

Szombathy István

csizmadiamester Szegeden,

(lakik belvárosban, szivekutcában, 378. sz. a. saját házában a szerb iskola szomszédságában), ajánlja magát a nagyérdemű közönség figyelmébe. Elfogad mindenféle munkára — főképp urak számára — megrendeléseket a leg- jutányosb áron, ugy szinte találatnak nála kész lábbelik is. Javitások is elfogadtatnak. — Vidékre a szállítást pontosan eszközöltetik.

Szegeden, augusztus 21-én 1861. (215—3)

Cs: kir. kiz. szab. és első amerikai kizárólagosan szab.

ANATHERIN-SZÁJVIZ.

(173—5) Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.

Míthogy ezen, nevezetes tekintélyek számtalan legelismérőbb bizo- nyítványai által igazolt, naponta terjedő használatával minden háztartásnál nélkülözhetlenné lett föltűnő eredményű szájvíz, mely magas és legmagasb uraságok által is a fogak és szájrészek épségbentartására mint kitűnő tisztító- és gyógyszer használtatik, valamint a leghíresebb orvosok által rendeltetik, minden további földicsérését fölsőlegesen tartok.

FOGÓLOM.

a fogüregek sajátkezüleg olmozására.
Ára 2 frt 20 kr.

Cs. k. Anatherin-fogpasta.
Ára 1 frt 22 kr.

Növényi fogpor.
Ára 63 kr.

Cs. k.

k. sz.

POPP G. J. gyakorló fogorvostól Bécsben (Tuchlauben, 577. szám.) Azonkívül nála mindennemű műfogak készítettnek.

Fentebbi szerek következő uraknál kaphatók:

Szegeden: Kovács M. gyógyszerész. Félégyházán: Hoffer A. gyógyszer. Kovács A. N.-Kikindán: Komka A. J. Killius G. díszárús. Pakson: Florian János. N.-Sz.-Miklósán: Napholz gyógyszer. Pécsen: Gábor J. gyógyszerész. Szabadkán: Milho. Csarsch. Zomboron: Popits. Szolnay W. Baján: Miechitsch. Zách. Handlhofer R. Zsombolyán: Telbisz. Eisenen: Prohászka, gyógyszer. Kecskeméten: Machleid gyógyszer. Eisdorfer Makón: Jeszofski.